

Kot rdeči semafor pod Storžičem

Dve spominski plošči z imeni
doslej zamolčevanih žrtev nasilja

Želja premnogih, ki poseljujejo naselja pod Storžičem ter pripadajo župniji Trstenik, se je končno izpolnila: svojim dragim rajnim, ki jih je nasilje zadnje vojne pokončalo, so, čeprav s petdesetletno zamudo, pripravili primerno slovo — molitev in blagoslov Cerkve, kakor se to spodobi za pravega Gorenjca.

Dopoldan nedelje Dobrega pastirja se je za verujoče trsteniško občestvo začelo v župnijski cerkvi

sv. Martina. Mašo je ob dekanu Francu Mačku iz Tržiča ter trsteniškemu župniku Francu Levstiku vodil kanonik in prelat Melhior Golob. Po mašnem nagovoru je prelat Golob razglasil štiri nove cerkvene ključarje, po maši pa je zunaj cerkve blagoslovil dve spominski plošči, za kateri sta si že daljša prizadevala predvsem domačina Vinko Cuderman in Vinko Perčič.

Živite po vesti in veri — je

Spominska plošča trsteniškim žrtvam

poudarjal mašni pridigar —, to nam naročajo rajni, ki se jih spominjamo; te žrtve, mladi fantje, nedolžni ljudje, so temelj naše svobodne države; dovolj je bilo medsebojnih očitkov, sedaj je čas sprave in vzajemnega ustvarjalnega dela; premalo je vklepati spravo v spomenike, vsi jo moramo živeti v srcih. »Molimo za zdravo pamet!« je govoril Plečnik. »Vsak mora biti goreča bakla,« je pesnil Balantič. Ugasla sveča ne daje luči.

»Prvič blagoslovljamo spominsko ploščo štirim vašim duhovnikom,« je dejal prelat Golob. »Jože in Franc Cuderman ter Anton Lombar so bili vaši rojaki, Ivan Poljanec pa vaš župnik. Vsi so našli svoj zadnji dom med vami. Vsi ti duhovniki so bili dobri in zvesti pastirji, živeli, delali, trpeli, molili in maševali so za vas; vas so učili ter vas branili kot ovce pred volkovi.«

Na eni plošči so izpisana imena ubitih duhovnikov, na drugi pa 22 imen domačinov; za večino zadnjih se ne ve, kje jih je doletela smrt, kje so njihovi posmrtni ostanki.

»Zakaj je bilo to potrebno, kdo se je polastil pravice, da postane razsodnik?« se je v svojem nagovoru spraševal tudi Peter Orehar, govornik ob odkritju spominskih plošč. Bodi tako ali drugače, sprašujmo se o vzrokih nasilne smrti in jih raziskujmo, eno ostane neoporečno: Vse te premnoge žrtve so velikanski prispevek za sedanjo svobodno državo. Bodimo strpni in ustvarjalni — vsi z roko v roki oblikujmo novo slovensko družbo, novo demokratično državo, ki bo trdno slonela na etičnih načelih.